

weisen ass. An et wier vläicht ganz gutt, wa munch jonk Riichter ëfter emol a länger emol Stagë géifen um Untersuchungsgericht maa-chen, fir „les faits de la vie“ kennenzeléieren.

Datt mer den Tribunal administratif opstocken, dat ass eng absolutt Necessitéit. Et ass scho ge-
sot ginn: Et war en Hëllefzuch vum der Juridic-
tioun selwer, an dës Reform kënnt keng Minutt
ze fréi.

Ech soen lech Merci. Mir ënnerstëtzen dësen
Text.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci vill-
mools, Här Reding. D'Regierung huet d'Wuert,
d'Madamm Justizministerin, d'Madamm Sam
Tanson.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Sam Tanson, *Ministre de la Justice***.-
Jo. Merci, Här President. Merci lech alleguer-
ten, dass der eng Hand mat ugepaakt hutt,
dass mer dee Projet nach kënnen elo virum
Summer stëmmen. Dat heescht och, dass en
da fir d'Rentrée judiciaire am September appli-
kabel ass.

Mir schwätze ganz vill iwwert d'Efficacité de la
justice. Mir hunn nach net méi spéit wéi gësch-
ter Amendementer ugeholl, déi wäerten d'Pro-
zedur vereinfachen, dass mer méi séier weider-
kommen. Mee et geet net alles eleng iwwert
d'Prozedur. Mir kënnen ganz vill verbesseren,
andeems mer eis méi einfach Mechanisme
ginn. En Deel dovunner ass och d'Personal.
D'Personal op der Justice ass an där leschter
Legislaturperiod esou vill opgestockt gi wéi
scho laang net méi. Mee et gouf awer nach
eng Rei Mängel. A mir wäerten och weiderhi
mussen eis upassen un d'Evolution vum der
Bevëlkerung.

Een dovunner ass ganz kloer deen um Verwal-
tungsgericht. Mir ginn hei duerch d'Gesetz-
ter, déi an der Chamber ugeholl ginn, dem Ver-
waltungsgericht permanent nei Aufgaben -
wat jo och gutt ass, well eng Kontroll gemaach
gëtt vun den Decisiounen, déi vun den öffent-
lechen Instanzen geholl ginn -, mee déi mussen
natierlech kënnen séier tranchéiert ginn.

Ech erënnere mech, wou ech ugefaangen hunn
um Barreau, do krut een um Verwaltungsge-
richt an deene séiersten Delaien Decisiounen,
do sinn d'Affäre ganz séier evakuéiert ginn. An
där Situatioun si mer haut leider net méi. Net,
well si manner effikass schaffen, mee well se
einfach vill méi eng grouss Aarbechtslaascht
hunn, déi mer elo probéieren, an de Grëff ze
kréien duerch deen heite Projet.

Op där anerer Säit Dikrech. Jo, Dikrech ass der-
fir bekannt, dass ganz vill op Multitasking gesat
gëtt, dass d'Leit ganz ënnerschiddlech Aufga-
ben huelen. Mee och do stéisst een awer
iergendwann eng Kéier u seng Limiten. An déi
Mammutaufgab, vun der aktueller Untersu-
chungsrichter, déi hei schonn ugeschwat
gouf: Ech kann dat nëmmen ënnersträichen,
wat déi Fra leescht! Dat ass exzeptionell, déi vill
Affären, déi si muss traktéieren. Dir musst lech
jo virstellen, si ass dann och zoustänneg, fir wa
komplizéiert Dossierien de Weekend optrieden,
wann an der Vakanz eppes Komplizéiertes ass,
well natierlech ass et flott, wann een all ver-
schidden Aspekter vun den Affäre kennt, mee
eng Spezialisatioun a wierklech den Detail vun
den Dossiere kënnen séier an effikass ze traktéie-
ren, déi erreecht een awer doduerch, dass een
eppes mécht. An do gëtt een och ëmmer nëm-
me besser, wann een dat dann, op d'mannst fir
eng gewëssen Durée, selwer mécht. Duerfir e
ganz grouse Merci, dass Der dat heite matën-
nerstëtz.

Eng Suerg, déi ech allerdéngs hunn, dat ass,
dass mer déi Posten och alleguerte besat kréien,
well d'Rekrutementer, ech weess net méi, wie
vun lech mer eng Fro gestallt hat zu de Rekrute-
menter an der Magistratur dës Joer, ech hunn
déi Fro elo dës Woch erausginn, mee mir kruten
d'Posten net alleguerte besat, an dat ass drama-
tesch.

Mir mussen onbedéngt dorunner schaffen,
dass mer wierklech eng Vermëttlung maachen,
wéi flott a spannend deen Job ass, wéi villfälteg
en och ass. A mir mussen dru schaffen, dass
mer méi Leit an d'Magistratur kréien, well soss
kënnen mer hei esou vill Gesetzer stëmmen, wéi
mer wëllen, wa mer d'Posten net besat kréien,
kréie mer de Problem net geléist.

Duerfir op alle Fall merci fir Ären Accord. Ech
soen och Merci am Numm vun der Magistrat-
ur, déi dat dote bestëmmt begréisst.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci vill-
mools, Madamm Ministesch. D'Diskussioun ass
ofgeschloss. Mir kommen elo zur Ofstëmmung
iwwert de Projet de loi 7528. Den Text steet
am Document parlementaire 7528⁶.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7528 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt de Vote élec-
tronique fir déi perséinlech Stëmmen. Duerno
maachen ech den Appel nominal fir de Vote
par procuration.

Wien ee Vote par procuration wëllt ofginn, soll
d'Hand an d'Luucht hiewen.

Appel nominal (votes par procuration)

Très bien. An domadder ass dësse Projet de loi
eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt
épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen
(par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul
Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes
Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM.
Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme
Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane
Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc
Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel
Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum,
Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi,
Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme
Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude
Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana,
Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves
Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel,
Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia
Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée
Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes
Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary,
M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M.
Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand
Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote
constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. 7574 - Projet de loi du XX portant modification :

1° du Code du travail ;

2° de la loi modifiée du 19 décembre 2008 portant réforme de la formation professionnelle

Als nächst kënnt de Projet de loi 7574, eng
Ofännerung vum Aarbechtsrecht. An do géif
ech direkt d'Wuert ginn un de Rapporteur vun
dësem Projet de loi, den honorabelen Här
Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

► **M. Gilles Baum (DP), rapporteur**.- Merci
villmools, Här President. Kolleeginnen a Kollee-
gen, an dësem Projet geet et drëm, déi lescht
Ännerungen am Gesetz vun der Formation pro-
fessionnelle - d'Gesetz vun 2008 - op eng Linn
ze bréngen mam Code du travail, deen en
vigueur ass. An et geet do ëm fënnf méi kleng
Ännerungen.

Deen éischte Changement betrëfft de Congé
de récréation annuel vun de Stagiairen, dee vu
25 op 26 Deeg gehéicht gëtt.

Ausserdeem kënnen dann och d'Begleeder vun
de Kandidaten, déi op e Championnat respek-
tiv en nationalen oder internationale Concours
ginn, deen a Relatioun mat der Formation pro-
fessionnelle steet, den individuelle Congé fir
d'Formation an Usproch huelen. Bis ewell war
dee Congé do just fir d'Kandidate selwer
bestëmmt.

Déi drëtt Ännerung betrëfft, wéi gesot,
d'Gesetz vun 2008. An deem waren e puer
Erreurs matérielles, déi mat dësem Gesetzes-
projet behuewe ginn, andeems e puer legal
Dispositiounen iwwert d'Organisatioun, d'Eva-
luatioun an och d'Orientatioun an der Forma-
tion professionnelle ugepasst ginn. Et ass ënner
anerem virgesinn, d'Moduler vun de Stagen an
Zesummenaarbecht vum Stage-Büro an awer
och an der Entreprise, wou d'Formation
gemaach ginn ass, ze evaluéieren.

Véierte Punkt: Des Weidere ginn d'Diplomer
souwéi d'Zertifikater vun der Formation profes-
sionnelle an de Validatiounssystem vun den er-
schafenen Erfarungen integréiert. Dat ass dat,
wat mer kennen, d'Validation des acquis de
l'expérience.

An dee leschte Punkt: De Programm vu véier
Formationen fir de CCP, de Certificat de capa-
cité professionnelle, gëtt ëm ee Joer erofgesat.
Et sinn hei folgend Beruffer: d'Serveuren an de
Restaurants, de Kach, de Vendeur an och
d'Haushaltshëllef, fir do méi Kandidaten erun-

zeéien. Wéi gesot, gëtt d'Formation vum dräi
op zwee Joer erofgesat, esou wéi dat scho beim
Schouster de Fall ass.

Ech kommen zu den Avisen. De Staatsrot huet
säin Accord mat de grouse Linnen zu dësem
Projet ginn a just e puer kleng Umierkunge
gemaach.

Fir d'Chambre de Commerce war dësse propo-
séierte Projet de loi an der Rei. An d'Chambre des
Salariés bedauert just, dass d'Leit mat engem
CCP kee Certificat de réussite fir fënnf Joer am
Enseignement secondaire méi kréien. Besonnesch
wichtig ass et hinne, dass den Accès fir den
DAP bleift an dës Decisioun keng Auswirkungen
op de Salaire vun de betraffene Leit huet.

Fir den Detail verweisen ech op de schréffleche
Rapport, an ech ginn elo schonn den Accord
vun der DP-Fraktioun.

► Une voix.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci vill-
mools, Här Gilles Baum. Als éischte Riedner ass
déi honorabel Madamm Martine Hansen age-
droen. Madamm Hansen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **Mme Martine Hansen (CSV)**.- Merci, Här
President. Dësse Projet de loi ass zum Deel
noutwendeg, ech hat dat d'lescht Joer scho
gesot gehat, well eeben d'lescht Joer, wéi hei
iwwert de Projet de loi 7268 ofgestëmmt ginn
ass, keng anstänneg legislativ Aarbecht
geleescht ginn ass.

Mir haben d'lescht Joer duerfir och hei an der
Chamber eng Partie Amendementer ofstëmmen
gelooss. Leider ware se alleguer refuséiert ginn.
Enner anerem hate mer dunn och gefrot, fir de
Kontrakt mat der Konventioun ze ersetzen, fir
d'Congésdeeg op 26 Deeg eropzesetzen, well
dat eeben de Minimum ass, dee mer just virdru
gestëmmt hate fir all d'Salariéen. A mir haten
och gefrot gehat fir d'Validation des acquis de
l'expérience. Dat ass jo am Prinzip dat, fir eng
Beruffserfarung geltend ze maachen, fir een
Diplom ze kréien, fir dat och erëm fir d'Beruffs-
ausbildung méiglech ze maachen, well kome-
scherweis hate mer deemools mat deem
Gesetz ofgestëmmt, datt dat fir d'Beruffsausbil-
dung net méi méiglech wier.

An do hat den Här Minister am Prinzip och ge-
sot gehat, ech liesen dat eng Kéier hei vir:
„Dann dee Punkt, deen effektiv méi seriö
ze huelen ass“, dat war also vun eisen Amende-
menter, „ass dee vun der VAE.“ An dunn huet
en e puer Saache gesot. Du sot en: „Do ass et
esou gewiescht, datt effektiv elo momentan laut
Gesetzestext eng VAE, also eng Validation des
acquis de l'expérience, net méiglech wär, wann
een den Diplom vun der Formation profession-
nelle géif ustriewen, wat kee Sënn mécht. Do
muss ech der Madamm Hansen absolutt Recht
ginn.“ Dat kënnt net esou dacks vir, dat war also
du virkomm.

An en huet gesot: „An ech denken, datt mer
dat elo esou schnell wéi méiglech solle korri-
géieren.“ Ben, esou schnell wéi méiglech ass e
bësse méi wéi ee Joer duerno. Dat fanne mer
natierlech schued, datt dat esou laang gedau-
ert huet. Mir sinn awer natierlech d'accord,
datt dës Ännerunge gemaach ginn.

Eppes anescht, wat hei geännert gëtt, dat
ass, datt eeben, den Här Rapporteur huet et
gesot, an duerfir soen ech him och nach eng
Kéier Merci fir de Rapport, eenzel CCP-Forma-
tiounen u sech elo kënnen gekierzt ginn. Normal-
erweis sinn dat dräi Joer. Si kënnen gekierzt ginn
op zwee Joer. Dat war d'leschte Kéier beim Ge-
setz just fir de Schouster méiglech. Do hate mer
och gefrot: „Firwat ass et just de Schouster? Fir-
wat ass et net, zum Beispill, och de Serveur?“
Du krute mer als Äntwert, datt keng Zäit do ge-
wiescht wär, fir mat de Beruffskummeren ze
schwätzen. Ma ech ginn elo mol dervunner aus,
datt elo mat de Beruffskummere geschwat ginn
ass. Et gi fënnf Beruffer elo hei derzougere-
chent, wou d'Formation ka gekierzt ginn. Och
dat fanne mer gutt, an duerfir si mer och mam
Projet de loi aver stanen.

Ech hunn awer nach eng Fro, well ech sinn u
sech virgëschter ugeschwat ginn, datt verschid-
den Équipe-curriculären eréischt déi lescht
Woch gesot kritt hunn, datt se missten d'Grillé
vun dräi Joer op zwee Joer kieren. Wann dat
esou ass, da muss ech natierlech soen, ass dat
och net seriö, well innerhalb vun engem Week-
end kann ee keng seriö Aarbecht maachen, fir
hei eng Grille vun enger ganzer Formation
einfach esou ze kieren.

Mat dëser ofschléssender Bemierkung, ginn
ech awer den Accord vun der CSV-Fraktioun.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci vill-
mools, Madamm Hansen. An ech ginn d'Wuert
direkt weider un déi honorabel Madamm
Francine Closener. Madamm Closener, Dir hutt
d'Wuert.

► **Mme Francine Closener (LSAP)**.- Vill-
mools merci, Här President. Merci och virop
dem Rapporteur fir säi ganz komplette Rapport.

Et geet also an dësem Projet, wéi de Rapporteur
et richtig erkläert huet, drëms, eng Rei Erreurs
matérielles ëm d'Formation professionnelle ze
behiewen. De Congé minimal gëtt vu 25 op 26
Deeg eropgesat. Als LSAP kënnen mer dat
natierlech nëmme begrëssen a wäerte selbstver-
ständlech deen heiten Text och matstëmmen.

Ech mengen awer, datt de Problem ëm d'For-
mation professionnelle heibäi däitlech gëtt. Mir
als Chamber a vläicht souguer och als Land,
mir mussen der Ausbildung an dem Handwerk
einfach méi Opmierksamkeet zoukomme loos-
sen. Ëmmerhin ass op Initiativ vun de Sozialis-
ten de Congé légal scho virun engem Joer ëm
een Dag an d'Luucht gaangen. Elo eréischt
passe mer dat an dësen Texter ëm déi profes-
sionell Ausbildung un.

► **Mme Martine Hansen (CSV)**.- U sech,
well Dir d'Amendementer net gestëmmt hat!

► **Mme Francine Closener (LSAP)**.- Dësen
Dag méi oder manner wäert sécherlech net
den Ausschlag ginn, ob elo méi Jonker sech fir
eng Léier entscheeden oder net. Et wier awer
wichtig, mengen ech, heiraus ze léieren an an
Zukunft déi professionell Ausbildung mat als
Prioritéit unzegesinn a gläichwäerteg ze
behandelen.

Mir brauchen attraktiv Ausbildungsméigle-
keiten zu Lëtzebuerg. An duerfir gouf jo och
déi Ausbildungsdauer vun enger Rei Forma-
tiounen virun allem am Horeca-Bereich elo erof-
gesat op zwee Joer, esou wéi gefrot. Ech men-
gen, et ass grad wichtig fir ee Secteur, deen et
souwisou schonn immens schwéier huet, an
elo an dësen Zäiten ëmsou méi. Duerfir
begrësse mer och d'Beméiung vun der Regie-
rung, fir alles drun ze setzen, fir esou vill wéi
méiglech Léierplazen ze erhalen a weiderer ze
schafen. Dat ass sécherlech ze begrëssen an
absolutt guer net vu Muttwëll.

Mir sollen eis jiddefalls, léif Kolleeginnen a
Kolleegen, allgemeng dru setzen, fir eis méi
intensiv mam Inhalt vun deene verschiddene
Formationen an Ausbildungen ausereneenze-
setzen. Esou mussen mer, zum Beispill, déi digi-
tal Kompetenzen an déi professionell Ausbil-
dung weider abauen, grad wéi mer och d'For-
matiounen un déi sproochlech Situatioun hei
am Land mussen upassen, geneesou, wéi et
schonn am Koalitiounsaccord virgesinn ass.

Dat wieren zwee Schrëtt an déi richteg Rich-
tung, fir d'Léier nees attraktiv ze maachen, fir
datt d'Handwerk, fir datt déi Leit an deenen
dote Secteuren och déi richtig Leit fannen. Dat
hu se nämlech absolutt verdéngt.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren a ginn
heimadd den Accord vu menger Fraktioun fir
dësse Projet de loi. Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci vill-
mools, Madamm Closener. An d'Wuert kritt elo
déi honorabel Madamm Djuna Bernard.
Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

► **Mme Djuna Bernard (déi grëng)**.- Merci,
Här President. Och merci dem Här Gilles Baum
fir de gudden a komplette Rapport, wéi hien
der an der leschter Zäit scho vill presentéiert
huet, och emol eng Kéier een, wou de Corona
awer net dee ganz onmëttelbaren Hanner-
grond huet.

Wéi mer Enn leschter Woch an den Zeitunge
liese konnten, wäerten, laut enger Emfro, am
Handwerk 54 % vun de Betriber hir Offer un
Ausbildungsplaze reduzéieren. D'Zuel vun
neien Ausbildungsplazen ass och elo scho ferm
gebremst.

Op den 1. Juli 2020 waren offiziell 1.286 Jonker
a 650 Erwuessener op der Sich no enger Aus-
bildungsplaz. Dat waren der 700 respektiv 600
manner wéi am Virjoer. An dat heescht awer
ganz sécher net, dass alles am Botter ass. Déi
Statistike si provisoresch, well d'Frist fir
d'Ennerschreiw vum den Ausbildungscontrak-
ter am Kader vun de Coronamesurë jo bis Enn
des Joers verlängert gouf. Mee den Trend weist
awer, wéi gesot, schonn elo an déi falsch Rich-
tung, an dat säit dem Ufank vun der Pandemie.

D'selwecht wéi zum Beispill bei de Moratoiren
op Bankkreditter oder bei de Faillitte schéngt
nämlech hei och dat déck Enn eréischt an den
nächste Méint nozekommen. D'Infektions-
zuele soen eis, dass d'Pandemie nach net eriw-
wer ass. Mir hunn et haut laang a breet disku-
téiert. An dësse Constat huet ganz ferm wirt-
schafflech a sozial Follgen.

An egal wat d'Zifferen vun haut sinn, hei si ganz
vill Leit, déi op der Sich no enger berufflecher
Perspektiv sinn. Leit, déi Motivatioun, Wëssen
an Talent matbréngen, fir déi d'Sich no enger
Aarbechtsplaz och oft ganz vill Drock an Onge-
wëssheet matbréngt. An dat sinn nieft dem